

Ш Е Ш І М ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ АТЫНАН

2025 жылғы 07 қазан

№ 2310-25-00-2/5656 іс

Атырау қаласы

Атырау қалалық соты құрамында:

төрағалық етуші судья А.С.Дюсебалиев

сот отырысының хатшысы Р.М.Ұзыханованың қатысуымен,

ашық сот отырысында сот ғимаратында қойылған талап қою бойынша азаматтық істі қарады:

АРЫЗ БЕРУШІ:

Атырау қаласы прокуроры

МҮДДЕЛІ ТҰЛҒАЛАР:

Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті

Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі

Бас прокуратураның Құқықтық статистика және арнайы есеп алу комитетінің
Атырау облысы бойынша департаменті

Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігі

АРЫЗ БЕРУШІНІҢ ТАЛАБЫ:

Ақпараттық материалдарды экстремистік және/немесе террористік деп тану, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағына әкелуге, онда басып шығарылуына, әзірленуіне, таратылуына, оның ішінде электрондық бұқаралық ақпарат құралдарында және интернет-ресурстарда тыйым салу туралы

СОТҚА ҚАТЫСҚАНДАР:

талап қоюшы өкілдері: Ж.Е.Бапаев және Д.Д.Жәмшібай

СИПАТТАУ БӨЛІГІ:

С.К.Камариденев пен Н.К.Космуханбетов Қазақстан Республикасының аумағында тыйым салынған «Ат-такфир Уаль-хиджра» халықаралық экстремистік ұйымының идеологиясын жақтап «Telegram» мессенджеріндегі «Серый» атты аккаунты арқылы таныстарына терроризмді насихаттайтын:

1) «Куфр дуна куфр.docx» атты «Егер біз шешімді тек Алла ғана қабылдайтынын түсінсек және оған қосымша немесе онымен бірге шешім қабылдайтын адам-бұл куфр....» сөздерімен басталып, «...Исламды алып тастамайтын судьяның осы ережесіне қатысты» сөздерімен аяқталатын сөйлемдері бар;

2) «Куфр дуна куфр2.docx» атты «Бұл бөлімде мутазилит пен хариджит...» сөздерімен басталып, «...жахилат заңдарына жүгінуге тыйым салады» сөздерімен аяқталатын сөйлемдері бар;

3) «Выборы это куфр и ширк/Комментарии к словам мальчика-шейх Абду-Зохир Дохи» атты «Говорит тахут, которому мы проявить неверие...» сөздерімен басталып, «...и в шариате шайтана и колдунов говорят тахуд» сөздерімен аяқталатын сөйлемдері бар;

4) «10 пунктов.docx» атты «Сказал Мухаммад ибн ‘Абдуль-Уаххаб, рахимахуллах...» сөздерімен басталып, «...из-за него были посланы пророки и ниспосланы писания, и из-за него был узаконен джихад» сөздерімен аяқталатын сөйлемдері бар;

5) «принцип Уаля.doc» атты «Это послание – урок всем мусульманам...» сөздерімен басталып, «...для тех кто не может увидит причину куфра тех кто проявляет уаля мушрикам» сөздерімен аяқталатын сөйлемдері бар;

6) «Принцип Уаля.docx» атты «Слова Всевышнего: «О те, которые уверовали!...» сөздерімен басталып, «...кто дозволил запретное тот кяфир» сөздерімен аяқталатын сөйлемдері бар;

7) «3 даруль.doc» атты «О тех, кто принял Ислам даруль куфре...» сөздерімен басталып, «...которые скрывали свой иман, и не могли совершить хиджру!» сөздерімен аяқталатын сөйлемдері бар бейне және файл түріндегі ақпараттық материалдарды таратқандығы анықталған.

03.11.2023 жылғы № 224 және 21.02.2024 жылғы № 8 кешенді сот психологиялық-филологиялық және сот дінтанушылық сараптамасының қорытындысына сәйкес зерттеуге ұсынылған объектілердің мәтіндері «Ат-такфир Уаль-хиджра» ұйымына жатады және аталған материалдардың мағынасында діни уәждер бойынша «жиһад» жасау, бір діни топтың басқасына қарсы діни араздықтың идеялары, діни алауыздықты қоздыру, діни негіздер бойынша терроризмді және экстремизмді насихаттауға бағытталған белгілер бар.

25.06.2024 жылғы Атырау қаласының № 2 сотының үкімімен С.К.Камариденов пен Н.К.Космуханбетов ҚК-тің 174-бабының 1-бөлігімен, 256-бабының 2-бөлігімен, 405-бабының 1-бөлігімен кінәлі деп танылып, 7 жыл мерзімге бас бостандығынан айыру жазасы тағайындалған (үкім заңды күшіне енді).

Арыз беруші Атырау қаласының прокуроры сотқа берген арызында арызда көрсетілген ақпараттық материалдарды экстремистік және/немесе террористік деп тануды, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағына әкелуге, онда басып шығарылуына, әзірленуіне, таратылуына, оның ішінде электрондық бұқаралық ақпарат құралдарында және интернет-ресурстарда тыйым салуын сұраған.

Сот отырысында арыз беруші Атырау қаласы прокурорының өкілдері Ж.Е.Бапаев және Д.Д.Жәмшібай арызды толық қуаттап, қанағаттандыруын сұрады.

Іс бойынша мүдделі тұлға ретінде тартылған Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті, Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі, Бас прокуратураның Құқықтық статистика және арнайы есеп алу комитетінің Атырау облысы бойынша департаменті, Қазақстан Республикасының Мәдениет және

ақпарат министрлігі өкілдері тиісті түрде хабарланған, алайда сот отырысына қатыспады.

Сот, Қазақстан Республикасының Азаматтық процестік кодексінің (бұдан әрі - АПК) 196-бабының 4, 6-бөліктерін басшылыққа алып, істі жоғарыда аталған тұлғалардың қатысуынсыз қарады.

УӘЖДЕУ БӨЛІГІ:

Қазақстан Республикасының Конституциясының (бұдан әрі - Конституция) 1 бабына сай, Қазақстан Республикасы өзін демократиялық, зайырлы, құқықтық және әлеуметтік мемлекет ретінде орнықтырады, оның ең қымбат қазынасы - адам және адамның өмірі, құқықтары мен бостандықтары.

Конституцияның 20 бабының 3 бөлігіне сай, Республиканың конституциялық құрылысын күштеп өзгертуді, оның тұтастығын бұзуды, мемлекет қауіпсіздігіне нұқсан келтіруді, соғысты, әлеуметтік, нәсілдік, ұлттық, діни, тектік - топтық және рулық астамшылықты, сондай-ақ қатыгездік пен зорлық-зомбылыққа бас ұруды насихаттауға немесе үгіттеуге жол берілмейді.

«Экстремизмге қарсы іс-қимыл туралы» Заңның (бұдан әрі - Заң) 1-бабының 5) тармақшасы бойынша экстремистік әрекеттер болып экстремистік мақсаттағы әрекеттерге жария түрде шақыру, экстремистік ұйымдардың нышандарын насихаттауды, үгіттеуді және көпшілікке жария көрсетуін тікелей іске асыруы жататындығын көрсеткен.

Экстремистік материалдардарға экстремистік әрекеттердің белгілерін және (немесе) оны жүзеге асыруға шақыруды қамтитын не оларды жасау қажеттігін негіздейтін немесе ақтайтын кез келген ақпараттық материалдар жатады (Заңның 1-бабының 7-тармақшасы).

Қазақстан Республикасының аумағында экстремизмді жүзеге асыру үшін байланыс желілері мен құралдарын пайдалануға, сондай-ақ экстремистік материалдарды әкелуге, шығаруға, дайындауға және (немесе) таратуға тыйым салынады (Заңның 12-бабы).

«Қазақстан Республикасының ұлттық қауіпсіздігі туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 6-бабының 1-тармағының 8) тармақшасына сәйкес ұлттық қауіпсіздікке негізгі қауіп-қатерлерге кез келген нысандардағы және көріністердегі экстремизм жатады.

Аталған Заңның 23-бабы 6-тармағының 1) тармақшасында мазмұны ұлттық қауіпсіздікке нұқсан келтіретін шетелдік бұқаралық ақпарат құралының баспа өнімі мен өнімін Қазақстан Республикасының аумағында таратуға тыйым салынады.

Сот отырысында анықталғаны, 25 маусым 2024 жылғы Атырау қаласының № 2 сотының үкімімен С.К.Камариденов пен Н.К.Космуханбетов ҚК-тің 174-бабының 1-бөлігімен, 256-бабының 2-бөлігімен, 405-бабының 1-бөлігімен кінәлі деп танылып, 7 жыл мерзімге бас бостандығынан айыру жазасы тағайындалған (үкім заңды күшіне енген).

Жоғарыда аталған қылмыстық іс шеңберінде жүргізілген 03 қараша 2023 жылғы № 224 және 21 ақпан 2024 жылғы № 8 кешенді сот психологиялық-филологиялық және сот дінтанушылық сараптамасының қорытындысына сәйкес,

зерттеуге ұсынылған объектілердің мәтіндері «Ат-такфир Уаль-хиджра» ұйымына жатады және аталған материалдардың мағынасында діни уәждер бойынша «жиһад» жасау, бір діни топтың басқасына қарсы діни араздықтың идеялары, діни алауыздықты қоздыру, діни негіздер бойынша терроризмді және экстремизмді насихаттауға бағытталған белгілер бар екендігі көрсетілген.

АПК-нің 76 бабының 3 бөлігіне сәйкес, соттың қылмыстық іс бойынша заңды күшіне енген, талап қоюды қанағаттандыру құқығы танылатын үкімі өзіне қатысты сот үкімі шығарылған адам әрекеттерінің азаматтық-құқықтық салдары туралы істі қарайтын сот үшін міндетті. Заңды күшіне енген сот үкімі мұндай азаматтық істі қарайтын сот үшін осы іс-әрекеттер орын алды ма және оларды осы адам жасады ма деген мәселелер бойынша да, сондай-ақ үкіммен белгіленген басқа да мән-жайларға және олардың құқықтық бағасына қатысты міндетті.

Осыған орай, сот, аталған ақпараттық материалдарды адам құқықтары мен бостандықтарына, заңды тұлғалардың, қоғамның және мемлекеттің атына нұқсан келтіретін экстремистік материалдарға жатады деп тапты.

Жоғарыда баяндалғандардың негізінде, Қазақстан Республикасының Конституциясының, Қазақстан Республикасының «Экстремизмге қарсы іс-қимыл туралы» Заңының талаптарына сай, экстремизмді насихаттау, ақпараттық материалдарды Қазақстан Республикасының аумағына әкелу, онда басып шығару, әзірлеу және таратылуға тиым салынғандығын еске ала отырып, сот Атырау қаласы прокурорының арызы қанағаттандырылуға жатады деп және ақпараттық материалды экстремистік сипатта деп тануды және олардың Қазақстан Республикасының аумағына әкелінуіне, онда басып шығарылуына, әзірленуіне және таратылуына тиым салуды қажет деп тапты.

ҚАРАР БӨЛІГІ:

АПК-нің 223-226, 385-ші баптарын басшылыққа ала отырып, **сот**

ШЕШІМ ЕТТІ:

Арыз беруші Атырау қаласы прокурорының ақпараттық материалдарды экстремистік және/немесе террористік деп тану, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағына әкелуге, онда басып шығарылуына, әзірленуіне, таратылуына, оның ішінде электрондық бұқаралық ақпарат құралдарында және интернет-ресурстарда тыйым салу туралы арызы қанағаттандырылсын.

Келесі бейне және файл түріндегі ақпараттық материалдар:

1) «Куфр дуна куфр.docx» атты «Егер біз шешімді тек Алла ғана қабылдайтынын түсінсек және оған қосымша немесе онымен бірге шешім қабылдайтын адам-бұл куфр....» сөздерімен басталып, «...Исламды алып тастамайтын судьяның осы ережесіне қатысты» сөздерімен аяқталатын сөйлемдері бар;

2) «Выборы это куфр и ширк/Комментарии к словам мальчика-шейх Абду-Зохир Дофи» атты «Говорит тахут, которому мы проявить неверие...» сөздерімен басталып, «...и в шариате шайтана и колдунов говорят тахуд» сөздерімен аяқталатын сөйлемдері бар материалдар экстремистік деп танылсын.

3) «Куфр дуна куфр2.docx» атты «Бұл бөлімде мутазилит пен хариджит...» сөздерімен басталып, «...жахилат заңдарына жүгінуге тыйым салады» сөздерімен аяқталатын сөйлемдері бар;

4) «10 пунктов.docx» атты «Сказал Мухаммад ибн ‘Абдуль-Уаххаб, рахимахуллах...» сөздерімен басталып, «...из-за него были посланы пророки и ниспосланы писания, и из-за него был узаконен джихад» сөздерімен аяқталатын сөйлемдері бар;

5) «принцип Уаля.doc» атты «Это послание – урок всем мусульманам...» сөздерімен басталып, «...для тех кто не может увидит причину куфра тех кто проявляет уаля мушрикам» сөздерімен аяқталатын сөйлемдері бар;

6) «Принцип Уаля.docx» атты ««Слова Всевышнего: «О те, которые уверовали!...» сөздерімен басталып, «...кто дозволил запретное тот кяфир» сөздерімен аяқталатын сөйлемдері бар;

7) «3 даруль.doc» атты «О тех, кто принял Ислам дарул куфре...» сөздерімен басталып, «...которые скрывали свой иман, и не могли совершить хиджру!» сөздерімен аяқталатын сөйлемдері бар бейне және файл түріндегі ақпараттық материалдар террористік деп танылсын.

Аталған ақпараттардың Қазақстан Республикасының аумағында қолданылуын, онда басып шығарылуына, әзірленуіне және (немесе) таратылуына, оның ішінде онлайн-платформаларда (әлеуметтік желілерде, мессенджерлер мен бейнехостингтерде), масс-медиадарда, телекоммуникация желілерінде, сондай-ақ ақпараттық материалдар арқылы таратылуына тыйым салынсын.

Жоғарыда көрсетілген ақпараттық материалдарды Қазақстан Республикасының аумағына әкелуге, онда басып шығаруға, әзірлеуге және (немесе) таратылуына тыйым салу туралы сот шешімінің орындалуын Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігіне, Қазақстан Республикасының Ішкі істер министрлігіне және Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетіне жүктелсін.

Сот шешімі дереу орындалуға жатады.

Сот шешімінің көшірмесі ақпараттық файлдарды экстремистік сипатта деп танылғандардың тізіміне қосу үшін арнайы есепке алатын Қазақстан Республикасы Бас Прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі Комитетіне жіберілсін.

Шешімге түпкілікті нысанда шығарылған күннен бастап, ал сот талқылауына қатыспаған тұлғалар өздеріне шешімнің көшірмелері жіберілген күннен бастап бір ай ішінде Атырау облыстық сотының азаматтық істер бойынша сот алқасына Атырау қалалық соты арқылы апелляциялық шағым немесе прокурордың өтінішхаты келтіруге мүмкін.

Судья

Дюсебалиев А.С.

